

igen különböző volt ugyanazon trágyaanyagoknak hatása.

Meg vagyunk győződve, hogy t. szaktársaink az itt előadott — a tudomány legújabb kutatásainak megfelelő pontokban sok olyant fognak találni, a minék a gyakorlati életben is valódi hasznát vehetni. — Különbben a fennebbi közlésnél azon nézet vezérelt, hogy mainapon a gyakorlati gazda sem nélkülözheti többé, üzlete elméleti megalapításának ismeretét, s így szívesen lát a szaklapok hasábjain oly cikkeket is, melyek neki az utóbb nevezett irányban is némi tanulságul szolgálhatnak.

S. P.

A kavicsos, görgeteges vagy sziklás talajnak telkesítése és a földáthányás.

A nevezett talajok telkesítésénél és hasznos szántóföldekbe vagy egyéb termőterekbe átváltoztatásánál mindenképp előbb a művelést akadályozó köveket eltávolítani, azután a megtisztított földet egyeníteni, kellőleg elegyíteni és néha még áthányítani (rigólozni) szükséges. Az eljárás az eltávolítandó kövek nagysága és tömege szerint némileg változik és röviden ekképp írható le:

1) A tulajdonképi kavics talaj, vagy a legnagyobbbrészt apró kövekkel telt föld ritkán hálálja meg a telkesítésére fordítandó költséget; mert az eltávolítandó kő igen sok, a tulajdonképi termőföldhöz képest.

Ha azonban a kövecsek más, kivált közelfekvő, erősen kötött talajok (keverés általi) javítására fordítható, akkor annak eltávolítása már hálados lehet, azaz kifizetheti magát.

2) Kiseb köveket, melyek a szántó-eszközöket erősen koptatják és az arató-eszközök kezelését is nehezítik — nők vagy gyermekek által fölszedetni, és azután vagy a helyszínén árkok betöltésére fölhasználni, vagy szekereken elvitetni szükséges.

Kétkét munkás egy kosárba szedeget. A szekér közvetlen követi. Mellette két ember megy, ki jobbra és balra a kitöltést eszközözi.

A köveknek gyorsabb összehordására vasfogakkal ellátott gereberek is használtatnak.

A kőszedést időről időre ismételni kell; rendszeren ősszel és tavasszal történik; mesterséges takarmány- (lóher-, luczerna-) termesztésnél különösen nem szabad elmulasztani.

3) Középszerű, a föld színén található kövek fõlszedetnek és elszállíttatnak. E mellett arra kell ügyelni, vajon nem használhatók-e ezen kövek közelben, útépitésre, kerítésekre, ároktöltésre, épületekre, vagy meneteles fekvés mellett térfokozásra. — Különböen a földek közelében, jövendõ használatra, nagy rakásokba összehordatnak.

4) Nagy, szilárd állású (nem mozgatható) kövek vagy a földszinre kinyuló sziklák, de melyek a költség szempontjából egyáltalában még eltávolíthatók: — vagy löporral repesztetnek szét, vagy (ha palás szerkezetűek) ékekkel hasogattatnak fel. Néha e czélokra használtatik: az eltávolítandó könek erős hevítése, rákövetkező rögtön lehütéssel (hideg víz által), vagy a fagynak feszítő ereje — vízzel töltendõ és erősen elzárandó vájlikak által.

5) Nagy, de lazán álló kövek: vagy az imént leirt módon kezeltetnek vagy pedig (ha nem nehéz az általajt fölászni) lesüllyesztetnek. Az utóbbi esetben a kövek alapzata körülásatik és addig mélyítetik, míg a kődarab annyira süllyedt, hogy a szántóeszközök által többé el nem érhető. Vagy pedig, a kő mellett akkora gödör ásatik, minõ a bele gördített követ teljesen befogadhatja és a szántó eszközök alól elrejtheti.

6) A talaj belsejében lévõ u. n. vak kövek, a mennyiben ezek nagyobb tömegük által a munkálást vagy a termelést hátráltatnák, mivelendõ földekbõl szinte eltávolítandók. Történik ez legsikeresebben az u. n. földforgatás (földáthányás — rigólozás) által.

Ezen költséges, a mezei üzletnél csak ritkábban elõforduló munkának czélja: a talajt minden kő, bozót, gyökér s más efféléttõl teljesen megtisztítani. Értetõdik pedig alatta azon mivelési eljárás, mely által a talaj 1½ lábón túli mélységben oly formán megmunkáltatik, hogy a kívánt mélységen belõli összes földtömeg megforgatassék és helyébõl kimozdítassék.

Ezen munka vagy a földforgató eke és vele együtt kézi eszközök által, vagy csupán ez utóbbiakkal végeztetik.

Elsõ esetben elõször is egy erõs eke a földet 7—8" mélységre megfordítja. Az így készített barázda azután megfelelõ kézi eszközökkel kívánt mélységig kiásatik és a kövektõl s m. eff. megtisztítatik. Vagy pedig további felásatás nélkül csak kellõen mély szántás által, a kövek, gyökerek s. a. t. kiemeltetnek s eltávolíttatnak.

A kézzeli földforgatásnál a mezõnek egyik szélén árok jelöltetik

ki körösztbe. Az 5—6 lábnyira egymástól felállított munkások legelőbb is megfelelő szélességű árkot emelnek ki, oly mélységre, minőben a forgatás czéloztatik. A kiásott föld egyelőre fekvé hagyatik, hogy majdan a forgatás bevégeztével a mezőnek ellenkező szélén készitendő utolsó árok betöltésére használtassék. Az első ásónyomás által kiemelt felréteg azonban különrakatik a következőtől.

Ha az első árok elkészült, akkor mellette a másik hasonló szélességben jelöltetik ki, a felréteg kiemeltetik és az első árokba hanyatik, erre még egy vagy két ásónyomnyi emeltetik ki és amannak hegyébe hozatik.

Igy folytattatik e munka egész a mezőnek ellenkező széleig, hol aztán a legelső árokból vett felső réteg az utolsó árok aljába dobatik, az alsó réteg pedig ennek fölébe takartatik.

A forgatás végeztével a föld jól átboronáltatik, meghengerezetik és egyenitetik, — ha szükséges még meg is trágyáztatik és csak ezután a rendes mivélésnek átadatik.

A szerint a milyen az altalaj (köves, szivós, s. a. t.) és a minő mélységre történik a forgatás, ezen munka nehezebb és költségesebb. Legzélyszerűbb szakmányban végeztetni.

Leggyakrabban előfordúl a földforgatás a szőlő-, komló-, gyümölcsfa- és kerti mivélésnél.

A répának időelőtti lekopasztása.

A répa növekedésének örvendetes előhaladtával időszerűnek tartjuk, gazdatársainkat arra figyelmeztetni, miszerint az érlelő répának időelőtti lekopasztása (a leveleknek leszaggatása — takarmánynerés tekintetéből) a gyöktermés minő- és mennyiségének igen érzékeny rovására történik. Górosövi kutatások által megvan ugyanis állapitva, miszerint az u. n. tartalékanyagok a növényekben, u. m. a czukor, keményítő s. a. t., melyek a gyökök- és gumókban lerakódván, főleg a tenyészetnek jövő évbéni megindítására rendelvék, hogy t. i. ezen, a gazda czéljaira nézve is annyira fontos anyagok, a levelekben veszik eredetüket.

Hogy tehát ezen értékes anyagoknak lehető nagy mértékbeni képződése ne hátráltassék: a répának lekopasztásával — nemkülönben (hasonló okból) a burgonyaföldek leörzésével — minél tovább várakozni és ezt csak röviddel az aratás előtt foganatosítani kellene.